

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

TestIMM-06 / 11.01.2020

Către: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

În atenția: **Domnului Virgil-Daniel POPESCU**, Ministrul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

Ref: **Propuneri de îmbunătățire a Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață**

Stimate Domnule Ministru,

Asociația Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est implementează proiectul "TestIMM – Îmbunătățirea capacității mediului de afaceri pentru a propune politici publice alternative la inițiativele guvernamentale," finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă. În cadrul acestuia, analizăm legi, hotărâri de guvern și programe care afectează mediul de afaceri din România, căutând idei de îmbunătățire a acestora.

Vă trimitem atașat analiza noastră, înregistrată cu numărul PPP-06 / 30.12.2019, privind îmbunătățirea Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață, care reprezintă, din punctul nostru de vedere, o resursă importantă pentru IMM-urile care activează în domeniul serviciilor. Ideile de îmbunătățire au fost dezbătute în cadrul unui workshop desfășurat cu antreprenori și reprezentanți ai diferitor ONG-uri.

Vă rugăm să țineți cont de următoarele propuneri privind îmbunătățirile identificate pentru acest Program, care se regăsesc mai pe larg în analiza de politici publice atașată. Modificarea grilei de punctaj și a criteriilor de departajare la punctaje egale sunt necesare, pentru a facilita accesul la finanțare a celor mai fezabile și sustenabile planuri de afaceri. Printre ideile de modificare se numără:

- plafonarea numărului de noi locuri de muncă la maxim doi angajați.
- introducerea angajărilor de tip part-time.
- acordarea de punctaj suplimentar pentru maxim o persoană vulnerabilă.
- introducerea unei componente de evaluare calitativă a planului de afacere, cel puțin ca proiect pilot.
- acordarea de puncte suplimentare pentru asociatul care a urmat un curs de competențe antreprenoriale.
- punctarea planurilor de afaceri care au o componentă de inovare și digitalizare.
- realizarea unei grile de punctaj cu 25-30 de criterii punctate fiecare în intervalul 1-4.
- punctarea suplimentară a proiectelor care propun investiții în echipamente, soft, obiecte de inventar.

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Procedura Programului trebuie să asigure egalitate de șanse, transparență, reguli cât mai clare privind realizarea cheltuielilor din planurile de afaceri, sustenabilitate. Într-o variantă îmbunătățită a Programului, beneficiarii ar trebui să aibă peste 3 ani calendaristici de la înființare, la data deschiderii aplicației electronice de înscriere a planului de afaceri, ca să nu fie considerați start-up. Cheltuielile eligibile ar trebui regândite și ajustate la bugetul aferent sprijinului nerambursabil, care se situează la maxim 250,000 lei. Astfel, investițiile în spații de lucru ar putea fi neeligibile, lăsând locul achiziției de diferite servicii pentru care beneficiarii nu au expertiză, cum ar fi servicii de promovare, participarea la târguri. De asemenea, este nevoie de o procedură de intrare la finanțare a beneficiarilor din lista de rezervă în cazul în care unele firme care au semnat contractul de finanțare, nu mai implementează planul de afacere; introducerea TVA eligibilă dacă nu poate fi dedusă sau recuperată; interzicerea cesionării părților sociale; depunerea planurilor de afaceri pe 2-3 coduri CAEN eligibile pentru a stimula creativitatea.

Vă mulțumim pentru atenția acordată propunerilor noastre și vă rugăm să ne trimiteți răspunsul dumneavoastră la email ptirse@gmail.com.

Cu stimă,

Radu Adrian Oprea
Președinte,
Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est
Galați, Str. Brăilei nr.3, Etaj 1, Tel: 0723 342410, Email ptirse@gmail.com, Web www.testimm.ro
MySMIS 110215 | SIPOCA 139

Analiză de politici publice

Propuneri de îmbunătățire a Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață

Context

Programul de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață (Programul de servicii și comerț) are deja o tradiție însemnată pentru mediul de afaceri din România, fiind o resursă importantă pentru IMM-urile care activează în domeniul serviciilor. Obiectivul programului îl constituie facilitarea accesului la finanțare, în scopul îmbunătățirii performanțelor economice și tehnice ale IMM-urilor, urmărind adaptarea la cerințele determinate de statutul României ca membru al Uniunii Europene, prin creșterea nivelului de competitivitate, crearea și menținerea locurilor de muncă, sporirea protecției consumatorilor și securității alimentare. Astfel, se urmărește întărirea capacității operatorilor economici de promovare a produselor și serviciilor de piață, dezvoltarea și modernizarea activității comercianților și prestatorilor de servicii de piață. Programul este implementat de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, prin instituirea unei scheme de minimis care se aplică pe întreg teritoriul României, în toate cele 8 regiuni de dezvoltare.

Programul oferă întreprinderilor care au cel puțin un an calendaristic de la înființare la data deschiderii aplicației electronice, un sprijin nerambursabil de până la 250,000 lei din partea Guvernului României, pentru planuri de afaceri aferente codurilor CAEN privind comercializarea produselor și serviciilor de piață: construcții, comerț cu ridicata, comerț cu amănuntul, intermediari, transporturi, depozitări, ospitalitate, divertisment, comunicații, consultanță, portaluri web, agenții de știri, imobiliare, cercetare - dezvoltare, inchirieri, fotografie, curățenie, învățământ, activități medicale, activități sportive, reparații, servicii de înfrumusețare, etc.

Bugetul total estimativ alocat acestui program pentru perioada de implementare 2017 - 2020 este de 199,796,000 lei, fiind împărțit pe ani. Astfel, pentru anul bugetar 2019, a fost alocată suma de 15,392,000 lei, iar pentru anul 2020 sunt prevăzuți 49,949,000 lei. Prin implementarea programului se estimează acordarea de ajutor de minimis unui număr de 800 de beneficiari, din care minim 61 de beneficiari sunt prevăzuți pentru anul 2019. Acceptarea la finanțare se face în baza unei grile de punctaj care cuprinde criteriile precum profitul obținut în anul anterior deschiderii aplicației electronice, numărul mediu de angajați, numărul de locuri de muncă create prin intermediul planului de afacere, numărul de persoane

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

defavorizate angajate prin proiect, ponderea investițiilor în mijloace fixe și obiecte de inventar, vechimea codului CAEN autorizat pe care se accesează finanțarea, valoarea aportului propriu.

Fiind o nevoie acută de finanțare în rândul IMM-urilor, programul generează un interes major în mediul de afaceri românesc. Astfel, în fiecare an se depun multe planuri de afaceri cu punctaje maxime, diferențierea făcându-se în baza criteriilor secundare, cum ar fi numărul de locuri de muncă nou create, numărul mediu de salariați la sfârșitul ultimului an fiscal încheiat, valoarea procentului aferent aportului propriu, valoarea profitului din exploatare la sfârșitul ultimului an fiscal încheiat, ponderea investiției în mijloace fixe, obiecte de inventar și software necesare desfășurării activității, data și ora înscrierii în program.

Printre problemele identificate cu acest program se numără punctarea suplimentară a firmelor cu minim trei angajați în anul anterior lansării programului, punctarea suplimentară a firmelor care își propun crearea unui număr de cel puțin două locuri de muncă din care ambele pentru persoane vulnerabile (definite conform Hotărârii de Guvern nr. 799/2014), punctarea suplimentară a vechimii mai mari a codului CAEN autorizat al planului de afacere. La punctaje egale, departajarea se face în funcție de numărul de noi locuri de muncă, fapt ce a dus în anul 2018 să intre la finanțare solicitanții care și-au propus minim șapte angajați, în condițiile în care bugetul a permis finanțarea unui număr de 200 de beneficiari. Alte probleme se referă la lipsa evaluării calitative a planurilor de afaceri, perioada scurtă de depunere a planurilor de afaceri (10 zile), lipsa serviciilor printre cheltuielile eligibile.

Testul IMM

În cadrul proiectului TestIMM, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, Asociația Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud - Est (PTIRSE) a organizat un workshop dedicat special identificării de idei de îmbunătățire a Programului de Servicii și Comerț. Participanții, mulți dintre ei antreprenori, reprezentând diferite organizații din țară,¹ au discutat despre măsurile de îmbunătățire necesare acestui program important, echipa de proiect aplicând și un test IMM. Rezultatele acestuia sunt următoarele:

1. La întrebarea "**Considerați util Programul de Servicii și Comerț pentru stimularea antreprenoriatului în România,**" toți cei 23 de participanți au răspuns cu DA.
2. La întrebarea "**Considerați că Programul de Servicii și Comerț, în ansamblul său, are un impact pozitiv pentru mediul de afaceri din România,**" toți participanții au răspuns cu DA. Aceștia au apreciat impactul ca fiind de 4, pe o scară de la 1 la 5 (unde 5 = impact maxim).
3. La întrebarea "**Considerați că acceptarea la finanțare a beneficiarilor exclusiv în baza unei grile de punctaj și fără o evaluare calitativă a planului de afacere constituie o practică bună,**" 17 participanți

¹ Asociația Grupul de Acțiune Locală Crivățul de Sud-Est Buzău, Asociația Centrul de Dezvoltare SMART Galați, Asociația Centrul pentru Dezvoltare Comunitară Durabilă Dolj, Asociația Alumni CNVA Galați, Asociația Centrul Cultural Joy Artelier Galați, Asociația de Sprijin a Romanilor Ploiești, Sindicatul Liber Massa, Asociația pentru Protecția și Informarea Cetățeanului Hunedoara, Consiliul Tinerilor Instituționalizați București.

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

au răspuns cu NU, 5 au răspuns cu DA și 1 participant s-a abținut. Printre comentariile participanților se numără "faptul că planul de afacere nu ilustrează toate elementele care pot duce la succesul afacerii - ar fi utilă o combinație a celor două metode de evaluare, calitativă și în baza grilei," "cu grilă, avem de a face cu o selecție doar pe baza unor criterii standard, pe modelul cum s-a intrat în UE, pe baza unor criterii de îndeplinit, însă în economia reală criteriile nu erau îndeplinite," "un plan foarte bun dar fără mulți angajați, consider că primează în detrimentul unuia nu chiar foarte calitativ, dar cu mulți angajați," "ar trebui să existe o balanță între cele două metode și să primeze evaluarea calitativă," "având în vedere numărul redus de beneficiari, se poate utiliza, pe lângă grila de punctaj și o evaluare calitativă a planului de afacere," "este bine să fie luată în considerare și evaluarea calitativă a planului de afacere," "impactul asupra comunității nu este luat în calcul," "ar trebui să existe și o evaluare calitativă dar care să fie făcută de persoane abilitate și special instruite, care să aibă reguli clare după care să puncteze proiectele," "beneficiarii ar trebui să conceapă un plan de afacere cu un impact pozitiv asupra dezvoltării afacerii."

4. La întrebarea "**Considerați că acceptarea la finanțare a beneficiarilor în baza unei evaluări exclusiv calitative a planului de afacere reprezintă o variantă mai bună decât grila de punctaj,**" 11 participanți au răspuns cu NU și 12 cu DA. Printre comentariile participanților se numără faptul că "ar fi mai potrivită o combinație a grilei de punctaj cu evaluarea calitativă a planului de afacere," "grila de punctaj nu ar trebui să fie înlăturată dar ar putea să constituie doar un criteriu orientativ în analiză," "multe din condițiile din grilă sunt foarte greu de îndeplinit pentru un start-up în primii doi ani," "și evaluarea în baza grilei de punctaj este necesară; optez pentru o variantă mixtă de evaluare," "cred că cele două opțiuni îmbinate ar avea un impact bun pentru proiectele care merită să intre la finanțare," "ar trebui să existe un mix între ele."
5. La întrebarea "**Considerați că bugetul Programului de Servicii și Comerț este suficient de mare,**" 18 participanți au răspuns cu NU și 5 cu DA. Printre părerile enunțate, se numără faptul că "pentru anul 2019, numărul de proiecte finanțabile este mai mic decât în anul 2018," "bugetul ar putea fi prea mic pentru ce dorește antreprenorul să realizeze, însă trebuie ales un plan de afacere care să se încadreze în bugetul alocat, având în vedere numărul mare de potențiali beneficiari, ar fi benefic un buget mai mare pentru modernizarea și sporirea competitivității acestor companii," "bugetul a fost redus foarte mult," "din cauza bugetului mic, sunt multe proiecte care nu pot intra la finanțare deși ar putea fi afaceri de succes," "bugetul ar trebui suplimentat."
6. La întrebarea "**Considerați că participarea beneficiarului cu o contribuție proprie la planul de**

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

afacere reprezintă o măsură bună, 1 participant a răspuns cu NU și 22 cu DA. Printre părerile enunțate, se numără faptul că "o contribuție proprie asigură o implicare mai mare a beneficiarului, însă aceasta ar trebui scăzută de la 25% la 10%," "este o măsură bună deoarece beneficiarul ar fi mai responsabil în implementarea proiectului," "da, dar poate un procent mai mic ar încuraja mai mulți antreprenori, inclusiv societățile mai mici," "aportul personal îl face pe beneficiar să fie responsabil în implementarea proiectului," "implicarea în implementarea planului de afacere este mai mare; dacă tot va trebui să existe o contribuție proprie, ar fi în procent mic," "îl responsabilizează," "beneficiarul va fi mai responsabil în acest caz deoarece este mai motivat," "devii direct interesat și te implici mai mult," "se produce o responsabilizare a beneficiarului," "ar putea să îl facă pe beneficiarul planului de afacere să fie mai responsabil, să îl impulsioneze să implementeze planul într-un timp scurt," "deoarece va genera o mai bună implicare a beneficiarului în dezvoltarea afacerii."

7. La întrebarea "**Considerați că beneficiarii care implementează afacerile în zone mai puțin dezvoltate economic ar trebui să primească un punctaj mai mare,**" 8 participanți au răspuns cu NU și 15 cu DA. Printre părerile exprimate se numără faptul că "în zonele defavorizate, dezvoltarea afacerilor implică și crearea de noi locuri de muncă ce duc la creșterea veniturilor la bugetul de stat," "nu, pentru că atunci s-ar considera că se face discriminare și șansele ar trebui să fie egale pentru toată lumea," "aceste persoane ar trebui încurajate în vreun fel, nu neapărat material," "da, pentru că acești beneficiari pot întâmpina mai multe dificultăți și avantajarea lor ar ajuta la dezvoltarea uniformă a regiunilor," "mai curând aș pleda pentru o cotă clar stabilită în program pentru această categorie de beneficiari," "da, deoarece impactul asupra comunității ar trebui să conteze mai mult, putând reprezenta o rampă de lansare pentru viitoare investiții."
8. La întrebarea "**Considerați că obligativitatea angajării unui număr de cel puțin două persoane, cu normă întreagă, reprezintă o măsură bună,**" 4 participanți au răspuns cu NU și 19 au răspuns DA. Printre păreri se numără faptul că "este firesc să se regăsească investiții și în crearea de locuri de muncă," "sunt unele activități în care, în primă fază, nu sunt necesari angajați deoarece administratorul se poate ocupa singur de afacere; acesta poate angaja dar nu din faza de început a proiectului," "da, deoarece se încurajează crearea locurilor de muncă," "diminuarea numărului de angajați la 1 persoană ar fi mult mai potrivită," "dezvoltarea planului de afacere duce la crearea de noi locuri de muncă," "o măsură bună ar fi introducerea obligativității de a angaja două persoane, nu cel puțin două."
9. La întrebarea "**Considerați că domeniile de afacere eligibile din cadrul Programului sunt suficient de**

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

attractive," 2 participanți au răspuns cu NU și 21 participanți cu DA.

10. La întrebarea 10, participanții au ierarhizat criteriile care să departajeze candidații la punctaje egale (un punctaj mai mic înseamnă o importanță mai mare în cadrul criteriilor de departajare):

Criteriu	Punctaj total obținut	Ierarhie
Numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create conform planului de afaceri	84	2
Numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create din rândul absolvenților după anul 2012, persoanelor defavorizate, șomeri	90	3
Numărul mediu de salariați la 31.12.2018	113	6
Valoarea procentului aferent aportului propriu	118	7
Valoarea profitului din exploatare la 31.12.2018	95	4
Ponderea investițiilor în echipamente, soft, obiecte de inventar	81	1
Asociatul sau acționarul nu a mai avut / nu are calitatea de asociat/acționar în altă societate	139	8
Societatea, asociații, acționarii nu au mai beneficiat de alocație financiară nerambursabilă în cadrul programelor naționale pentru sprijinirea înființării și dezvoltării IMM în ultimii 3 ani	110	5
Data și ora înscrierii în program	177	9
Alte criterii	relevanța planului de afacere cu domeniile de afacere eligibile	

11. La întrebarea "**Considerați că grila de punctaj propusă pentru anul 2018 este bine structurată,**" 10 participanți au răspuns cu NU, 12 cu DA și 1 participant s-a abținut.
12. La întrebarea "**Considerați că excluderea de la finanțare a celor care mai sunt asociați într-o societate comercială, reprezintă o practică bună,**" 11 participanți au răspuns cu NU și 12 cu DA. Printre păreri se numără faptul că "dacă beneficiarii sunt asociați în alte firme, au experiență mai amplă în afaceri; se poate pune totuși o clauză legată de conflictele de interese, adică să nu furnizeze produse/servicii societății unde este acționar și doar una din societăți să aplice la finanțare," "nu, deoarece de cele mai multe ori asociații activează în alte societăți cu obiecte de activitate diferite de cel pentru care solicită finanțare," "nu cred ca ar avea relevanță acest aspect, atâta timp cât cealaltă societate comercială nu a beneficiat de o alocație financiară nerambursabilă în cadrul programelor naționale pentru sprijinirea înființării și dezvoltării IMM-urilor în ultimii trei ani."
13. La întrebarea "**Considerați oportună punctarea mai bună a aplicanților care au urmat un curs de antreprenariat,**" 1 participant a răspuns cu NU și 22 cu DA. Printre comentarii se numără faptul că

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

"participarea la cursurile de antreprenoriat ajută la creșterea șanselor de a duce la succes o afacere,"
"consider că este obligatoriu, în general, înainte de a deschide o afacere, să urmezi un curs de antreprenoriat cu elementele fundamentale și noțiunile generale fiscale, teoretice și practice despre ceea ce presupune responsabilitățile unui antreprenor," "noțiunile dobândite din cursul de antreprenoriat pot ajuta la dezvoltarea planului de afaceri; seriozitatea și implicarea sunt mai importante," "urmarea unui curs este binevenită, dar experiența ar trebui să primeze."

Așadar, Programul de Servicii și Comerț este perceput ca având un rol important privind stimularea IMM-urilor din România, impactul acestuia fiind mare (4 puncte din 5 posibile). Bugetul total este însă insuficient pentru nevoia de finanțare a beneficiarilor și deosebit de mic pentru anul 2019. Din răspunsurile participanților la Testul IMM, se observă că ar fi mai potrivită o evaluare mixtă a planurilor de afaceri care să conțină atât o grilă de punctaj pe modelul actual, cât și o componentă calitativă. Se mai observă că antreprenorii care au deja o afacere sunt percepuți mai bine decât cei care nu mai sunt implicați în alte firme, deoarece au acumulat experiență importantă în ceea ce privește sustenabilitatea planului de afaceri. De asemenea, punctarea suplimentară a numărului cât mai mare de angajați, precum și diferențierea la punctaje egale în funcție de noile locuri de muncă create, reprezintă o măsură caducă, ce nu mai corespunde cu situația reală din economia românească, unde se observă o rată mică a șomajului și dificultăți majore în ceea ce privește găsirea angajaților. Participanții la Testul IMM sunt de părere că ar trebui să fie mai bine punctate criteriile precum procentul investiției în echipamente, soft și obiecte de inventar, urmat de numărul de locuri de muncă nou create. De asemenea, aceștia mai consideră că o contribuție proprie de 25% este mare, iar participarea beneficiarilor la un curs de antreprenoriat ar trebui încurajată și astfel reflectată în grila de punctaj.

Criteria

Conform Strategiei pentru Consolidarea Administrației Publice 2014 – 2020 (SCAP), "până în 2020, administrația publică din România va parcurge o spirală a încrederii în raport cu societatea, în care beneficiarii se vor bucura de servicii publice integrate, oportune și de calitate, furnizate după o testare riguroasă a opțiunilor, de către autorități și instituții publice proactive și receptive la schimbare." Guvernul României își propune să creeze o "administrație participativă" și să asigure reducerea birocrăției, creșterea gradului de transparență și profesionalizare a administrației, precum și eficientizarea cheltuirii fondurilor publice. Principiile SCAP se bazează pe transparență, participare, echitate, bună guvernare, responsabilitate și predictibilitate.

Conform Ordinului 698 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare și aplicare a testului IMM, legislația românească trebuie să țină cont de principiul "gândirii mai întâi la scară mică" prin care inițiatorii actelor normative trebuie să evalueze efectele introducerii de noi reglementări, cu prioritate asupra activității întreprinderilor mici și mijlocii și de principiul "numărului constant" care stabilește că introducerea unor noi sarcini administrative sau obligații de raportare/conformare pentru IMM-uri trebuie să aibă loc simultan cu eliminarea unor sarcini deja existente.

Programul de Servicii și Comerț, fiind un program dedicat IMM-urilor care beneficiază de finanțare de la bugetul de stat, trebuie să se bazeze pe principii ce țin atât de alocarea echitabilă a fondurilor publice, cât

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

și de sustenabilitatea planurilor de afaceri sprijinite:

- Selectarea la finanțare trebuie să asigure folosirea banilor publici în condiții de eficiență și eficacitate. Astfel, firmele sprijinite trebuie să propună cele mai bune și fezabile planuri de afaceri, astfel încât să realizeze servicii care să le sporească competitivitatea.
- Firmele selectate la finanțare nu sunt considerate în general start-up-uri, pentru care există programe speciale. Așadar, ele se află de obicei în situații de re tehnologizare, scale-up, internaționalizare. Programul trebuie să se muleze pe aceste nevoi care se bazează în special pe achiziționarea de utilaje noi, promovare, digitalizare și mai puțin pe crearea de noi locuri de muncă.
- Crearea de noi locuri de muncă se face cu sprijinul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, instituție ce oferă subvenții angajatorilor pentru angajarea mai multor categorii de persoane. Programul de Servicii și Comerț ar trebui să se bazeze mai mult pe criteriile de competitivitate, inovare, digitalizare, protecția mediului înconjurător.

Opțiuni

1. Menținerea Programului în varianta actuală

Ținând cont de numărul mare de proiecte depuse anual și de bugetul mic al Programul de Servicii și Comerț, menținerea actualelor condiții de intrare la finanțare va duce la perpetuarea problemelor ce țin în special de numărul mare de angajați propuși în planurile de afaceri. Astfel, vor intra la finanțare doar firmele care își permit să creeze 6-10 noi locuri de muncă, din care mare parte pentru persoane vulnerabile. Această situație nu mai corespunde cu mediul economic din România, unde există un deficit de forță de muncă, iar costul muncii devine din ce în ce mai ridicat. Pe de altă parte, se vor perpetua alte probleme, cum ar fi lipsa evaluării calitative a planurilor de afaceri sau punctarea suplimentară pentru angajarea unui număr de minim 2 persoane defavorizate. Cum la acest program se mai punctează numărul mai mare de angajați existenți, valoarea procentului aferent aportului propriu, valoarea profitului înregistrat, devine evident că numai societățile comerciale mari pot intra la finanțare. Mai mult, lipsa unei componente calitative de evaluare a planului de afacere, nu va asigura certitudinea că cele mai bune proiecte vor beneficia de sprijin nerambursabil.

Procedura de implementare a programului trebuie să garanteze crearea reală de locuri de muncă. Așadar, ea trebuie să nu permită beneficiarilor să mute angajații de pe o firmă pe alta, creând astfel condiții artificiale privind numărul mare de angajări propus prin planul de afaceri. Programul de Servicii și Comerț nu are o procedură privind intrarea la finanțare a beneficiarilor din lista de rezervă, dacă beneficiarii care semnează contractele de finanțare nu mai implementează planul de afacere. Astfel, este eliminată șansa unor planuri de afaceri propuse de antreprenori care poate erau mai motivați să dezvolte o afacere. De asemenea, nu există o procedură de ajustare a bugetului prin intermediul unui act adițional, care ar ajuta investiția să fie mai eficientă.

2. Modificarea grilei de punctaj

Modificarea grilei de punctaj și a criteriilor de departajare la punctaje egale sunt necesare, pentru a adapta criteriile de intrare la finanțare, la condițiile economico - sociale actuale. Costul cu forța de muncă a crescut semnificativ în ultimii trei ani și multe firme se confruntă cu probleme mari inclusiv din cauza lipsei forței de muncă pe piață. Mai mult, sunt societăți care preferă să angajeze personal din afara

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Uniunii Europene. Printre ideile de modificare a grilei de punctaj se numără plafonarea numărului de noi locuri de muncă la maxim doi angajați, introducerea angajărilor de tip part-time, acordarea de punctaj suplimentar pentru maxim o persoană vulnerabilă, introducerea unei componente de evaluare calitativă a planului de afacere, acordarea de puncte suplimentare pentru asociatul care a urmat un curs de competențe antreprenoriale, modificarea procentului aferent aportului propriu, existența inovației și digitalizării în planul de afacere, realizarea unei grile cu multe criterii care să conțină punctaje în intervalul 1-4.

În cadrul Testului IMM aplicat participanților la workshop-ul de îmbunătățire a Programului de Servicii și Comerț, criteriile privind valoarea procentului aferent aportului propriu la planul de afacere și ponderea investițiilor în echipamente, soft, obiecte de inventar au fost considerate mai relevante decât numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create conform planului de afaceri sau numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create din rândul persoanelor defavorizate. În ceea ce privește evaluarea calitativă a planurilor de afaceri, participanții au considerat că este mai potrivită o grilă mixtă de evaluare, care să conțină și criterii privind analiza tehnico - financiară a planului de afacere. Evaluarea exclusiv calitativă este nepotrivită din cauza riscului de subiectivism, pe când cea exclusiv matematică în forma actuală este tot nepotrivită din cauza condițiilor artificiale pe care beneficiarii și le pregătesc pentru intrarea la finanțare. În cadrul Programului de Servicii și Comerț, fiind finanțate puține IMM-uri, se poate organiza o sesiune pilot în care să se introducă evaluarea mixtă a planurilor de afaceri, la care evaluarea calitativă să fie externalizată conform legislației în vigoare.

Grila de punctaj ar trebui dezvoltată până la un număr de 25-30 de criterii, renunțându-se astfel la criteriile care sunt punctate cu 20-25 de puncte. În acest mod, nu se va mai putea anticipa cu exactitate punctajul minim care va asigura intrarea la finanțare. Printre aceste criterii se pot introduce, în faza pilot, aspecte ce țin de evaluarea calitativă a planului de afacere, care să puncteze istoricul firmei, inovarea adusă pe piață prin folosirea banilor publici, CV-urile și realizările echipei de proiect, corelarea experienței echipei de proiect cu planul de afacere propus la finanțare, analiza financiară, analiza riscurilor.

3. Eligibilitatea beneficiarilor de finanțare nerambursabilă

Eligibilitatea beneficiarilor este importantă pentru a asigura șanse corecte firmelor care depun planuri de afaceri pentru a intra la finanțare. De asemenea, ținând cont că Ministerul Economiei implementează mai multe programe de finanțare, acestea ar trebui să fie complementare. De exemplu, dacă firmele eligibile la Programul Start Up Nation trebuie să fie înființate în ultimii trei ani de la deschiderea aplicației electronice, firmele eligibile pentru Programul de Servicii și Comerț ar trebui să fie mai vechi de trei ani. De asemenea, participanții la Testul IMM au considerat că printre criteriile de eligibilitate îndeplinite de beneficiari, ar trebui să se numere existența profitului în anul anterior deschiderii apelului și vechimea pe codul CAEN al afacerii de minim 2 ani.

Ținând cont de creativitatea mediului de afaceri și de nevoia de inovare în cadrul planului de afacere, se pot accepta planuri de afaceri care conțin mai multe coduri CAEN eligibile, în loc de unul singur. Astfel, se măresc șansele beneficiarilor să implementeze afaceri sustenabile, deoarece se diminuează riscul de a pierde anumite echipamente din cauza obligativității depunerii planului de afacere pe un singur cod CAEN. De asemenea, asociații care au mai primit finanțări în cadrul programului, nu ar trebui să mai fie eligibili la alte apeluri, indiferent de numărul de ani care au trecut de la primirea finanțării. Firmele care

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

au datorii la bugetul de stat sau bugetul local ar trebui să nu fie eligibile la finanțare, cu excepția în care aceste datorii sunt eșalonate.

4. Îmbunătățirea procedurii de implementare a programului

Scopul procedurii de implementare a Programului de Servicii și Comerț este acela de a asigura un cadru legal pentru selecția și implementarea planurilor de afaceri. Acest cadru legal trebuie să asigure egalitate de șanse, transparență, reguli cât mai clare privind realizarea cheltuielilor din planurile de afaceri, sustenabilitate. Printre ideile de îmbunătățire a programului, identificate în cadrul proiectului TestIMM, se numără:

Forma actuală	Forma îmbunătățită
<p>3.2. Pot beneficia de alocație financiară nerambursabilă (AFN) în cadrul Programului operatorii economici (microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii definite conform prevederilor Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, care transpune în legislația națională Recomandarea CE nr.361 din data de 6 mai 2003, publicată în Jurnalul Oficial al UE nr. L124 din data de 20 mai 2003), respectiv societăți și societăți cooperativе, care îndeplinesc cumulativ la data solicitării următoarele criterii de eligibilitate: (....) d) au cel puțin 1 an calendaristic de la înființare la data deschiderii aplicației electronice de înscriere a planului de investiții și codul CAEN pentru care solicită finanțare este autorizat conform art. 15 din Legea 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, cu cel puțin 3 luni anterior datei deschiderii aplicației electronice de înscriere a planului de investiții. (...)</p>	<p>3.2. Pot beneficia de alocație financiară nerambursabilă (AFN) în cadrul Programului operatorii economici (microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii definite conform prevederilor Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, care transpune în legislația națională Recomandarea CE nr.361 din data de 6 mai 2003, publicată în Jurnalul Oficial al UE nr. L124 din data de 20 mai 2003), respectiv societăți și societăți cooperativе, care îndeplinesc cumulativ la data solicitării următoarele criterii de eligibilitate: (....) d) au cel puțin 3 ani calendaristici de la înființare la data deschiderii aplicației electronice de înscriere a planului de investiții și codul CAEN pentru care solicită finanțare este autorizat conform art. 15 din Legea 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, cu cel puțin 2 ani anterior datei deschiderii aplicației electronice de înscriere a planului de investiții. (...)</p>
<p>3.2. f) societatea nu a beneficiat de alocație financiară nerambursabilă în cadrul Programului în ultimii 3 ani. Asociații sau acționarii care dețin mai multe societăți nu pot beneficia de AFN în cadrul prezentului program decât cu o singură</p>	<p>3.2. f) societatea și asociații nu au mai beneficiat de alocație financiară nerambursabilă în cadrul Programului. Asociații sau acționarii care dețin mai multe societăți nu pot beneficia de AFN în cadrul prezentului program decât cu o singură</p>

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

societate, pentru care se verifică statutul de întreprindere unică.	societate, pentru care se verifică statutul de întreprindere unică.
3.2. g) nu au datorii la bugetul general consolidat și la bugetele locale, atât pentru sediul social, cât și pentru toate punctele de lucru; solicitanții care au datorii eșalonate, nu sunt eligibili pentru a accesa Programul.	3.2. g) nu au datorii la bugetul general consolidat și la bugetele locale, atât pentru sediul social, cât și pentru toate punctele de lucru; solicitanții care au datorii eșalonate, sunt eligibili pentru a accesa Programul.
3.2. s) au transmis cerere de renunțare parțială/totală la finanțare în termenul prevăzut de procedurile de implementare a programelor naționale în cadrul cărora au semnat contract de finanțare în ultimii 3 ani.	3.2. s) ar trebui eliminat acest criteriu, beneficiarii care au semnat contract de finanțare și nu au mai implementat planul de afacere, ar trebui să nu mai fie eligibili în cadrul altor ediții.
4.2. Finanțarea se acordă pentru achiziționarea de echipamente IT; cititoare pentru cod de bare; cântare electronice; aparate de marcat electronice fiscale; echipamente tehnologice, mașini, utilaje și instalații de lucru-inclusiv software-ul aferent, aparate și instalații de măsurare, control și reglare necesare desfășurării activităților pentru care a solicitat finanțare, conform Hotărârii Guvernului nr. 2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare sau obiecte de inventar asimilate acestora; electro și motostivuitoare conform grupa 2.3.6.8.1 din HG 2139/2004; brevete de invenție, mărci de produse și servicii (etichetare ecologica, licențe), software pentru comerțul on-line, software-uri necesare desfășurării activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață; mobilier, aparatură birotică și sisteme de protecție a valorilor umane și materiale; autoutilitare; certificarea unui sistem de management al calității / mediului / sănătății și securității ocupaționale / siguranței alimentelor; pagini web; instalații / echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie; instalații de încălzire sau climatizare aferente spațiului de comerț sau servicii; participarea la cursuri de instruire; comisionul de garantare aferent anului acordării garanției, datorate instituțiilor financiare; consultanță pentru întocmirea documentației în vederea obținerii finanțării; spații comerciale de comerț sau prestări servicii; cursuri de instruire pentru personalul implicat în	Cheltuielile eligibile ar trebui regândite și ajustate la bugetul aferent sprijinului nerambursabil, care se situează la maxim 250,000 lei. Astfel, investițiile în spații de lucru ar putea fi neeligibile, lăsând locul achiziției de diferite servicii pentru care beneficiarii nu au expertiză: <ul style="list-style-type: none"> • Promovare • Participarea la târguri • Salarii • Chirii • Utilități De asemenea, echipamentele tehnologice eligibile sunt trecute în H.G. 2139/2004. Această hotărâre de guvern conține utilaje învechite, necesitând o adaptare consistentă la realitățile tehnologice actuale. Într-o variantă mai bună, Programul ar trebui chiar să elimine lista de echipamente eligibile și să permită achiziționarea oricărui tip de utilaj.

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

<p>activități legate de calitate / mediu / sănătatea și securitatea ocupațională / siguranța alimentelor; consultanță privind întocmirea documentației de implementare a sistemelor de management; certificarea sistemului de management al calității / mediului / sănătății și securității ocupaționale / siguranței alimentelor, simplu sau integrat.</p>	
<p>4.3. Cheltuielile efectuate de către operatorul economic trebuie să fie în legătură cu fluxul activităților / subactivităților (ex: aprovizionare/promovare, activitatea codului CAEN, distribuție/vanzare), care sunt necesare desfășurării activităților codului CAEN pentru care se solicită finanțare (...).</p>	<p>4.3. Cheltuielile efectuate de către operatorul economic trebuie să fie în legătură cu fluxul activităților / subactivităților (ex: aprovizionare/promovare, activitatea codului CAEN, distribuție/vanzare), care sunt necesare desfășurării activităților pentru maxim 3 coduri CAEN pentru care se solicită finanțare (...).</p>
<p>5.3. Pentru participarea la program fiecare solicitant trebuie să se înregistreze cu user și parolă. Adresa de e-mail trebuie să aparțină beneficiarului și să se regăsească în toată documentația, aceeași adresă fiind folosită pentru toată corespondența pe întreaga perioadă de implementare a programului. După înregistrare se completează on-line planul de investiții și se încarcă în aplicație documentele solicitate conform anexei nr. 3 la prezenta procedură. În vederea înscrierii în cadrul Programului, operatorul economic va completa și transmite on-line planul de investiții începând cu ora 10.00 a primei zile de înscriere, timp de 10 zile lucrătoare de la demararea înscrierii în Program, până la ora 20.00 a ultimei zile de înscriere, cu posibilitatea de prelungire a termenului până la epuizarea bugetului.</p>	<p>5.3. Pentru participarea la program fiecare solicitant trebuie să se înregistreze cu user și parolă. Adresa de e-mail trebuie să aparțină beneficiarului și să se regăsească în toată documentația, aceeași adresă fiind folosită pentru toată corespondența pe întreaga perioadă de implementare a programului. După înregistrare se completează on-line planul de investiții și se încarcă în aplicație documentele solicitate conform anexei nr. 3 la prezenta procedură. În vederea înscrierii în cadrul Programului, operatorul economic va completa și transmite on-line planul de investiții începând cu ora 10.00 a primei zile de înscriere, timp de 30 zile lucrătoare de la demararea înscrierii în Program, până la ora 20.00 a ultimei zile de înscriere, cu posibilitatea de prelungire a termenului până la epuizarea bugetului.</p>
<p>6.3. (5) În maxim 60 de zile lucrătoare de la semnarea contractului, dar nu mai târziu de 31 mai 2019, beneficiarul este obligat să efectueze cheltuielile și să depună documentația de decont la sediul AIMMAIPE.</p>	<p>6.3. (5) În maxim 6 luni de la semnarea contractului, dar nu mai târziu de 31 mai 2019, beneficiarul este obligat să efectueze cheltuielile și să depună documentația de decont la sediul AIMMAIPE.</p>
<p>6.9. (2) Pentru locurile de muncă nou create în cadrul proiectului - dovada creării acestora se va face până la plata decontului, cu contractele individuale de muncă înregistrate cu normă întregă, încheiat pe perioadă nedeterminată, extras REGES, Registru salariați din Revisal si Raport per salariat din REVISAL.</p>	<p>6.9. (2) Pentru locurile de muncă nou create în cadrul proiectului - dovada creării acestora se va face până la plata decontului, cu contractele individuale de muncă înregistrate cu normă întregă sau parțială, încheiat pe perioadă nedeterminată, extras REGES, Registru salariați din Revisal si Raport per salariat din REVISAL.</p>

Printre ideile de modificare a procedurii, se mai numără realizarea unei proceduri de intrare la finanțare

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

din lista de rezervă în cazul în care un beneficiar care a semnat contractul de finanțare, nu mai dorește să implementeze planul de afacere; introducerea TVA eligibilă dacă nu poate fi dedusă sau recuperată; interzicerea cesionării părților sociale.

Recomandări

Programul de Servicii și Comerț reprezintă o oportunitate importantă pentru dezvoltarea IMM-urilor din România și ar trebui să continue într-o formă actualizată la situația socio - economică de la noi din țară. Modificarea grilei de punctaj și a criteriilor de departajare la punctaje egale sunt necesare, pentru a facilita accesul la finanțare a celor mai fezabile și sustenabile planuri de afaceri. Printre ideile de modificare se numără:

- plafonarea numărului de noi locuri de muncă la maxim doi angajați.
- introducerea angajărilor de tip part-time.
- acordarea de punctaj suplimentar pentru maxim o persoană vulnerabilă.
- introducerea unei componente de evaluare calitativă a planului de afacere, cel puțin ca proiect pilot.
- acordarea de puncte suplimentare pentru asociatul care a urmat un curs de competențe antreprenoriale.
- punctarea planurilor de afaceri care au o componentă de inovare și digitalizare.
- realizarea unei grile de punctaj cu 25-30 de criterii punctate fiecare în intervalul 1-4.
- punctarea suplimentară a proiectelor care propun investiții în echipamente, soft, obiecte de inventar.

Procedura Programului trebuie să asigure egalitate de șanse, transparență, reguli cât mai clare privind realizarea cheltuielilor din planurile de afaceri, sustenabilitate. Într-o variantă îmbunătățită a Programului, beneficiarii ar trebui să aibă peste 3 ani calendaristici de la înființare, la data deschiderii aplicației electronice de înscriere a planului de afaceri, ca să nu fie considerați start-up. Cheltuielile eligibile ar trebui regândite și ajustate la bugetul aferent sprijinului nerambursabil, care se situează la maxim 250,000 lei. Astfel, investițiile în spații de lucru ar putea fi neeligibile, lăsând locul achiziției de diferite servicii pentru care beneficiarii nu au expertiză, cum ar fi servicii de promovare, participarea la târguri. De asemenea, este nevoie de o procedură de intrare la finanțare a beneficiarilor din lista de rezervă în cazul în care unele firme care au semnat contractul de finanțare, nu mai implementează planul de afacere; introducerea TVA eligibilă dacă nu poate fi dedusă sau recuperată; interzicerea cesionării părților sociale; depunerea planurilor de afaceri pe 2-3 coduri CAEN eligibile pentru a stimula creativitatea.

Vă mulțumim pentru atenția acordată propunerilor noastre și vă rugăm să ne trimiteți răspunsul dumneavoastră la email ptirse@gmail.com.

Cu stimă,

Radu Adrian Oprea

Președinte,

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Anexa 1 - Partenerii care au participat la workshop-ul privind îmbunătățirea Programului de Servicii și Comerț

Asociația Grupul de Acțiune Locală Crivățul de Sud-Est Buzău
Asociația Centrul de Dezvoltare SMART Galați
Asociația Centrul pentru Dezvoltare Comunitară Durabilă
Dolj
Asociația Alumni CNVA Galați
Asociația Centrul Cultural Joy Atelier Galați

Consiliul Tinerilor Instituționalizați București
Asociația pentru Protecția și Informarea Cetățeanului
Hunedoara
Sindicatul Liber Massa - Prahova
Asociația de Sprijin a Romanilor Ploiești

